

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาพฤติกรรมการออมของลูกค้าธนาคารพาณิชย์ ในเขตเทศบาลเมืองเชียงใหม่ กรณี การใช้พระราชบัญญัติสถาบันคุณครองเงินฝากปี 2555 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของลูกค้า และ วิธีทางเดือกของผู้มีเงินฝากกับสถาบันการเงินในการพิจารณา จัดสรรสัดส่วนการออมเงิน ภายหลังจากที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันคุณครองเงินฝาก ก่อนและหลังมีระบบการคุ้มครองเงินฝาก โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากลูกค้าธนาคารพาณิชย์ในเขตเทศบาลเมืองเชียงใหม่ ที่มีเงินฝากในธนาคารพาณิชย์มากกว่า 1 ล้านบาท จำนวน 400 ราย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic), ค่าความถี่ (frequency), ค่าร้อยละ (percentage) และการทดสอบไคสแควร์ (χ^2 -test)

5.1 สรุปผลการศึกษา

ลูกค้าธนาคารพาณิชย์ในเขตเทศบาลเมืองเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย เท่ากับ 42 ปี มีสถานภาพสมรส งานการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 100,000 บาท และธนาคารพาณิชย์ 3 อันดับแรกที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุดคือ 1.ธนาคารกรุงไทย 2.ธนาคารกรุงเทพ 3.ธนาคารไทยพาณิชย์ เงินฝากกับธนาคารพาณิชย์อยู่ในช่วง 1.00 – 4.00 ล้านบาท และสำหรับธนาคารของรัฐ พบว่า ธนาคารออมสินมีผู้ใช้บริการมากที่สุด รองลงมาคือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารอาคารสงเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ราย มีความรู้น้อยเกี่ยวกับที่มาและความสำคัญในการจัดตั้งของระบบคุ้มครองเงินฝาก มีความรู้ปานกลางเกี่ยวกับ วงเงินที่ได้รับความคุ้มครองตามพรบ.คุ้มครองเงินฝาก เริ่มเมื่อไร และแต่ละช่วงวงเงินคุ้มครองเท่าใด มีความรู้ปานกลางเกี่ยวกับ เงินฝากที่ได้รับการคุ้มครองเป็นเงินฝากประเภทใด เช่น ออมทรัพย์, ประจำ, กระแสรายวัน หรือฝากเงินสกุลเงินบาทหรือสกุลเงินอื่น ๆ มีความรู้ปานกลางเกี่ยวกับสถาบันการเงินประเภทใดบ้างที่อยู่ภายใต้ความคุ้มครองของระบบคุ้มครองเงินฝาก เช่น ธนาคารพาณิชย์, บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ฯลฯ มีความรู้น้อยเกี่ยวกับ วิธีการที่สถาบันคุ้มครองเงินฝากติดตามฐานะและการดำเนินงานของสถาบันการเงิน และมีความรู้ปานกลางเกี่ยวกับ กรอบระยะเวลาในการจ่ายคืนเงินฝาก

เมื่อสถาบันการเงินถูกถอนใบอนุญาตวิธีการที่สถาบันคุ้มครองเงินฝากติดตามฐานะและการดำเนินงานของสถาบันการเงิน มีความรู้สึกห่วงกับ วิธีการที่สถาบันคุ้มครองเงินฝากเข้าควบคุมการ ชำระบัญชี กรณีสถาบันการเงินถูกถอนใบอนุญาต รวมถึงการจัดสรรสินทรัพย์เพื่อชำระหนี้ให้กับ เจ้าหนี้ และมีความรู้สึกห่วงกับ เงินกองทุนคุ้มครองเงินฝาก คืออะไรและมีแหล่งเงินมาจากการที่ได้

โดยเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการ คุ้มครองเงินฝากในประเทศไทยน้อย

การศึกษาเบริร์บเทียนพฤติกรรมการออมของลูกค้าธนาคารพาณิชย์ในเขตเทศบาลเมือง เชียงใหม่ ก่อนและหลัง กรณีมีการใช้พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555

ปัจจัยในการเลือกฝากเงินกับสถาบันการเงินก่อนมีพระราชบัญญัติสถาบันการเงินคุ้มครอง เงินฝาก ปี 2555 จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ราย พบร่วมกับตัวอย่างที่มีผลมากที่สุดต่อการเลือก ฝากเงินกับสถาบันการเงิน และ ความเสี่ยงจากการที่ไม่ได้รับความคุ้มครองเงินฝาก เช่นเดียวกับ ธนาคารของรัฐบาล เป็นปัจจัยที่มีผลน้อยที่สุด หลังมีการใช้พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555 อัตราดอกเบี้ยที่ยังเป็นปัจจัยที่มีผลมากที่สุดต่อการเลือกฝากเงิน เนื่องจากกลุ่มลูกค้าได้ให้ ความสำคัญกับอัตราดอกเบี้ยที่จะได้รับ และ รองลงมาคือความมั่นคงและความนิ่ื่อเสียงของธนาคาร พาณิชย์ (Credit Rating) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างพิจารณาสถาบันการเงินที่มีความมั่นคงและมีชื่อเสียง จะมีความเสี่ยงในการปิดกิจการ ความเสี่ยงจากการที่ไม่ได้รับการคุ้มครองวงเงินเป็นจำนวน เ喧เดียวกับธนาคารของรัฐเป็นปัจจัยที่ลูกค้าให้ความสำคัญมาก เช่นเดียวกัน ส่วนระยะเวลาในการ ฝากเงินและความควรรวดเร็ว จำนวนสาขาและประเภทการให้บริการ เป็นปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างให้ ความสำคัญน้อย และ น้อยที่สุด

วิธีการจัดการเงินฝากก่อนมีพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555 พบร่วมกับสัดส่วน การออมโดยการฝากเงินต่อราย ได้ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนการออมต่อราย ได้คิดเป็นร้อยละ มากกว่า 60 จำนวน 247 ราย และภายนอกนี้มีพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555 กลุ่ม ตัวอย่างมีการออมต่อราย ได้คิดเป็นร้อยละมากกว่า 60 เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 255 ราย แสดงว่ากลุ่ม ตัวอย่างยังคงเน้นการฝากเงินมากกว่าการลงทุนชนิดอื่น ส่วนสัดส่วนการออมโดยการลงทุนอื่นๆต่อ ราย ได้ก่อนมีพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555 คิดเป็นร้อยละน้อยกว่า 20 จำนวน 286 ราย และภายนอกนี้มีพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555 สัดส่วนการออมโดยการลงทุน อื่นๆต่อราย ได้ คิดเป็นร้อยละน้อยกว่า 20 ลดลงเหลือ 206 ราย โดยแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างคง ได้ให้ความสำคัญกับการฝากเงินเป็นหลัก

การเลือกประเภทการลงทุนอื่นแทนการฝากเงิน โดยเลือกการลงทุนผ่านธนาคารพาณิชย์ ก่อน และหลังมีการใช้พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555 กลุ่มตัวอย่างเลือกลงทุนตัวแอลกเงิน B/E และการลงทุนผ่านกองทุนรวมเป็นหลัก ส่วนการลงทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ ในช่วงที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ของไทยผันผวนอย่างมาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกไม่ลงทุนมากกว่าที่จะเสี่ยงลงทุน การลงทุนในทองคำ เมื่อปีที่ผ่านมาราคาทองคำขึ้นลง อย่างรุนแรงส่งผลให้ราคาทองคำผันผวน ทำให้ผู้ลงทุนส่วนใหญ่ยังมีการเลือกลงทุนลงไม่นานนัก การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ก็เป็นเช่นเดียวกัน ที่ผู้ลงทุนส่วนใหญ่ยังมีการเลือกลงทุนไม่นาน แต่การซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตจากกลุ่มตัวอย่างได้เห็นความสำคัญซึ่งส่วนใหญ่ได้มีการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตไว้แล้วและหลังมีการใช้พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555 กลุ่มตัวอย่างก็เลือกการซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตเพิ่มขึ้น การลงทุนผ่านผลิตภัณฑ์ของรัฐบาลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังให้ความสนใจกับการซื้อสลาก ออมสินของธนาคารออมสินเป็นจำนวนมาก เพราะว่าได้ถูกเรงานวัลทุกเดือนและได้รับผลตอบแทนที่สูง ส่วนสลากรหัสสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญ น้อยกว่าสลากรหัสสิน เนื่องจากจำนวนสาขาร้านที่ให้บริการของธนาคารมีน้อย กลุ่มตัวอย่างไม่สะดวกในการไปใช้บริการ การลงทุนผ่านผลิตภัณฑ์ของรัฐบาลโดยการซื้อพันธบัตรและตัวเงินคลังกลุ่มตัวอย่าง มีการลงทุนโดยการซื้อพันธบัตรรัฐบาลเป็นส่วนมากเนื่องจากความเสี่ยงต่ำ อัตราดอกเบี้ยสูงและเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ส่วนตัวเงินคลังถึงแม้ว่าจะมีความเสี่ยงต่ำกว่าพันธบัตรรัฐบาลแต่เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าพันธบัตรทำให้กลุ่มตัวอย่างเลือกลงทุนผ่านพันธบัตรมากกว่าตัวเงินคลัง

เหตุผลในการเลือกประเภทการลงทุนกับสถาบันการเงินก่อนมีพระราชบัญญัติสถาบันการเงินคุ้มครองเงินฝากปี 2555 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 รายพบว่าอัตราดอกเบี้ย / ผลตอบแทนยัง เป็นเหตุผลที่มีมากที่สุดนอกจากนี้ยังมีการพิจารณาถึงความเสี่ยงจากการลงทุนและระยะเวลาในการลงทุนเป็นหลัก ส่วนหลังมีพระราชบัญญัติสถาบันการเงินคุ้มครองเงินฝากปี 2555 กลุ่มตัวอย่างยังให้อัตราดอกเบี้ย / ผลตอบแทนเป็นเหตุผลที่มากที่สุดในการเลือกลงทุน โดยเน้นความมั่นคงและชื่อเสียง ของธนาคารพาณิชย์ (Credit rating) และพิจารณาถึงความเสี่ยงจากการลงทุนเป็นสำคัญ

การกระจายเงินฝากโดยการเลือกฝากเงินกับธนาคารของรัฐบาลกลุ่มตัวอย่างได้เลือกฝากเงินผ่านธนาคารออมสิน โดยการเปิดบัญชีเงินฝากเพื่อเรียกและสลากรหัสสินเป็นหลัก ประเภทของบัญชีเงินฝากที่กลุ่มตัวอย่างได้ฝากเงินทั้งธนาคารของรัฐบาลและธนาคารเอกชนส่วนใหญ่เน้นฝากถอนทรัพย์ / เงินฝากบัญชีเพื่อเรียก บัญชีเงินฝากประจำมากที่สุด โดยจำนวนเงินฝากเฉลี่ยต่อ 1 ธนาคาร ก่อนและหลังมีการใช้พระราชบัญญัติสถาบันการเงินคุ้มครองเงินฝากปี 2555 เฉลี่ยอยู่ที่ 100,001 – 500,000 บาท เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้เลือกหนึ่งผลประกอบที่อาจจะเกิดขึ้นหลังจากที่มีการ

เปลี่ยนแปลงวงเงินการคุ้มครองให้เหลือ 1,000,000 บาท ดังนั้นจึงมีการกระจายเงินฝากไปหลายๆ ธนาคาร โดยเน้นฝากเงินกับธนาคารของรัฐเพิ่มมากขึ้น

เหตุผลในการฝากเงินกับธนาคารของรัฐบาล กลุ่มดัวอย่าง ได้เลือกเหตุผลในการฝากเงินกับธนาคารของรัฐโดยมุ่งเน้นที่อัตราดอกเบี้ยสูง มีความเสี่ยงต่ำ เช่น ลักษณะออมสิน เพราะสามารถดูแลได้ เพราะธนาคารออมสินมีความน่าเชื่อถือ เป็นธนาคารของรัฐบาล ซึ่งก่อนและหลังมีการใช้พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555 เหตุผลในการเลือกฝากเงินกับธนาคารของรัฐบาลไม่มีความแตกต่างกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากสำนักงานพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เสนอแนะว่า ให้ดำเนินการตามที่เสนอแนะดังนี้

1) จากการศึกษาพบว่าลูกค้าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ขಚความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองเงินฝากของสถาบันคุ้มครองเงินฝาก ดังนั้นรัฐบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนมากขึ้น เพื่อเป็นการรองรับการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555 ที่จะลดวงเงินคุ้มครองลงจาก 50 ล้านบาท เป็น 1 ล้านบาท ที่จะเกิดขึ้นในวันที่ 11 สิงหาคม 2555 นี้ เพื่อเป็นการป้องกันผลกระทบกับธนาคารพาณิชย์ และระบบการเงินของประเทศ

2) การศึกษาพบว่าลูกค้าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงจำนวนธนาคารและเงินฝากไว้ในธนาคารพาณิชย์ภายหลังที่สถาบันคุ้มครองเงินฝาก ให้ความคุ้มครองเงินฝากในธนาคารพาณิชย์วงเงินไม่เกิน 1,000,000 บาท ต่อ ลูกค้า 1 ราย ต่อ 1 ธนาคาร แสดงให้เห็นว่าลูกค้าส่วนใหญ่มีพฤติกรรม การบริหารจัดการเงินฝากก่อนและหลังแตกต่างกัน ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ควรมีแนวทางในการรองรับกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น โดยการออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ชูโรงให้ลูกค้า ยังคงฝากเงินกับธนาคารเหมือนเดิม เช่น การปรับอัตราดอกเบี้ย การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การสร้างความเชื่อมั่นขององค์กรเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้า เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาด เพื่อไม่ให้ผลกระทบการประกอบธุรกิจของธนาคาร

3) จากการศึกษาพบว่าลูกค้าธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่จะเปลี่ยนแปลงการฝากเงินโดยการกระจายเงินฝากไปฝากไว้ในธนาคารพาณิชย์หลายธนาคาร นอกจากนั้นจะมีการนำเงินไปฝากธนาคารของรัฐบาลมากขึ้น ดังนั้น รัฐบาลควรมีนโยบายทางการเงินเพื่อช่วยเหลือธนาคารพาณิชย์ที่จะมีเงินฝากน้อยลง และนโยบายการบริหารจัดการเงินฝากของสถาบันการเงินของรัฐที่จะมีเงินฝากเข้าระบบมากขึ้น เพื่อเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝากปี 2555

นอกจากนั้นหากพฤติกรรมการการเลือกฝากเงินของลูกค้าเปลี่ยนแปลงไปทั้งในส่วนของการกระจายเงินฝาก และเลือกฝากเงินกับสถาบันการเงินที่แข็งแกร่ง หรือสถาบันการเงินเงินของรัฐเป็นหลักจะส่งผลให้การแข่งขันกันระหว่างธนาคารพาณิชย์จะรุนแรงขึ้น จากการที่ผู้ฝากเงินจะเข้ายังเงินฝากไปอยู่ในธนาคารที่มีความมั่นคง ธนาคารที่มีความมั่นคงน้อยก็อาจหาเงินฝากได้น้อยลง บริหารสภาพคล่องได้ลำบาก ความแตกต่างในเรื่องอัตราดอกเบี้ยของแต่ละธนาคารจะมีผลกระทบมากขึ้นต่อระบบสถาบันการเงิน เช่น หากธนาคารพาณิชย์ที่แข็งแกร่งมากกว่าประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ย ธนาคารที่มีความแข็งแกร่งน้อยกว่าอาจได้รับผลกระทบจากต้นทุนการดำเนินธุรกิจที่สูงขึ้น ต้องรับความเสี่ยงมากขึ้น

ดังนั้น เพื่อไม่ให้กระทบต่อระบบการเงินโดยภาพรวมของประเทศไทย รัฐบาลควรมีมาตรการต่างๆ เพื่อรับรองรับการเปลี่ยนแปลง